ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА.

№ 13.

KURYER WILEŃSKI

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 13-го Февраля.— 1848 — Wilno. PIĄTEK, 13-go Lutego.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 6-го Февраля.

Высочайше утвержденный

ЦЕРЕМОНІАЛЪ
ОБРУЧЕНІЯ

Его Императорскаго Высочества

Государя Великаго Князя

КОНСТАНТИНА НИКОЛАЕВИЧА,

съ

ЕЯ СВѢТЛОСТІЮ, БЛАГОВѢРНОЮ КНЯЖНОЮ.

—

На другой день Святаго Мѵропомазанія, назначенный для Его Императорскаго Высочества, Государя Великаго Князя Константина Николаевича, съ воспріявшею Православную вѣру Благовѣрною Княжною, по-утру, въ 11 часовъ, соберутся въ Зимній Дворецъ Святѣйшаго Правительствующаго Сѵнода Члены и прочее знатное духовенство, придворныя и всѣ знатныя обоего пола особы, чужестранные Министры, генералитетъ, Лейбъ Гвардіи и Флота штабъ и оберъ-офицеры, а прочихъ полковъ штабъ-офицеры, равно всѣ имѣющіе пріѣздъ ко Двору и первыхъ двухъ гильдій Россійское и иностранное купечество, обоего пола; Дамы въ Русскомъ платьѣ, а Кавалеры въ парадныхъ мундирахъ.

Члены Совѣта и чужестранные Министры соберутся въ Александровскомъ Залѣ и введены будутъ въ церковь, до прибытія Императорской Фамиліи для присутствія при обрученіи.

Ихъ Императорскія Величества и всѣ Высочайшія Особы Императорской Фамиліи изволятъ шествовать изъ внутреннихъ покоевъ въ Придворную Церковь, слѣдующимъ порядкомъ:

I. Двора Его Императорскаго Величества Гофъ-Фурьеры и Камеръ-Фурьеры.

II. Церемонійместеры и Оберъ-Церемонійместеръ.

III. Двора Его Императорскаго Величества Каммеръ-Юнкеры, Каммергеры и придворные Кавалеры, по два въ-рядъ, младшіе напереди.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 6-go lutego.

Najwyżej utwierdzony

CEREMONIAŁ
ZARĘCZYN

Jego Cesarskiej Wysokości

Wielkiego Xięcia

KONSTANTEGO NIKOŁAJEWICZA,

z

J. O. PRAWOWIERNĄ XIĘŻNICZKĄ.

—

Nazajutrz po Świętém Bierzmowaniu, w dniu przeznaczonym dla dopełnienia zaręczyn Jego Cesarskiej Wysokości, Wielkiego Xięcia Konstantego Nikołajewicza, z przyjętą na łono Prawosławnéj Wiary Prawowierną Xiężniczką, z rana, o godzinie 11-éj, zgromadzą się do Pałacu Zimowego: Członkowie Najświętszego Rządzącego Synodu i reszta wyższego Duchowieństwa, jako też Urzędnicy Dworu i wszystkie znakomitsze płci obojéj osoby, cudzoziemscy Ministrowie, Jenerałowie, Sztab- i Ober-Oficerowie Lejb-Gwardyi i Floty, a innych półków Sztab-Oficerowie, równie też wszyscy mający wstęp do Dworu, i tak Rossyjscy jako i cudzoziemscy obojéj płci kupcy piérwszych dwóch gildyi. Damy w Rossyjskim ubiorze, a Kawalerowie w paradnych mundurach.

Członkowie Rady i cudzoziemscy Ministrowie zbiorą się w Sali Alexandrowskiéj, i zostaną wprowadzeni do Kaplicy, przed przybyciem Cesarskiej Familii, dla znajdowania się przy zaręczynach.

Ich Cesarskie Mości i wszystkie Najwyższe Osoby Cesarskiej Familii raczą udać się z wewnętrznych pokojów do Pałacowéj Kaplicy, w następnym porządku:

I. Dworu Jego Cesarskiej Mości Hof-Furyerowie i Kamer-Furyerowie.

II. Mistrzowie Obrzędów i Wielki Mistrz Obrzędów.

III. Dworu Jego Cesarskiej Mości Kamer-Junkrowie, Szambelani i Kawalerowie Dworu, parami, młodsi naprzód.

IV. Первенствующіе Чины Двора, по два въ рядъ, младшіе впереди.

V. Гофмаршалъ, съ жезломъ.

VI. Исправляющій должность Оберъ-Гофмаршала, съ жезломъ.

VII. Ихъ Императорскія Величества, Государь Императоръ и Государыня Императрица, имѣя позади Министра Императорскаго Двора и дежурныхъ Генералъ и Флигель-Адъютанта.

VIII. Ихъ Императорскія Высочества, Государь Наслѣдникъ Цесаревичъ, Великій Князь Александръ Николаевичъ, и Государыня Цесаревна, Великая Княгиня Марія Александровна.

IX. Ихъ Императорскія Высочества, Государи Великіе Князья: Константинъ Николаевичъ, Николай Николаевичъ и Михаилъ Николаевичъ.

X. Ихъ Императорскія Высочества, Государь Великій Князь Михаилъ Павловичъ и Государыня Великая Княгиня Елена Павловна.

XI. Ихъ Императорскія Высочества, Государыня Великая Княгиня Марія Николаевна и Герцогъ Максимиліанъ Лейхтенбергскій.

XII. Ея Императорское Высочество, Государыня Великая Княжна Екатерина Михаиловна, и Ея Свѣтлость, Высоконареченная Невѣста.

XIII. Ихъ Императорскія Высочества, Принцъ Петръ Ольденбургскій, съ Супругою.

XIV. Его Высочество, Принцъ Александръ Гессенскій.

За ними, по двѣ въ-рядъ, старшія впереди, госпожи Статсъ-Дамы, Каммеръ-Фрейлины и Фрейлины Ея Императорскаго Величества, и Ихъ Императорскихъ Высочествъ Фрейлины и прочія знатныя обоего пола особы.

При входѣ въ церковь, Ихъ Императорскія Величества встрѣчены будутъ Святѣйшаго Сѵнода Членами и прочимъ знатнымъ духовенствомъ, со крестомъ и Св. водою.

Его Императорское Величество Государь Императоръ изволитъ поставить Государя Великаго Князя Константина Николаевича, съ Ея Свѣтлостію, Высоконареченною Невѣстою, посреди церкви, а послѣ стать на свое мѣсто; потомъ начнется обрученіе, по церковному обряду.

Предъ Царскими вратами, на возвышенномъ мѣстѣ, поставленъ будетъ налой, на которомъ положатся Св. Евангеліе и крестъ.

Обручальные перстни принесены будутъ заранѣе Церемоніймейстеромъ и положены на престолѣ, на золотыхъ блюдахъ, а въ надлежащее время оные изъ алтаря вынесутся для Его Императорскаго Высочества — Духовникомъ Его Императорскаго Величества, а для Ея Свѣтлости — Оберъ-Священникомъ Арміи и Флотовъ.

Преосвященный Митрополитъ, принявъ отъ вышеозначенныхъ особъ перстни, возложитъ оные, при обыкновенной молитвѣ, на руки Государя Великаго Князя Константина Николаевича и Благовѣрной Княжны.

Тогда Ея Императорское Величество Государыня Императрица изволитъ подойти и размѣнять ихъ перстнями.

Въ сіе время произведенъ будетъ съ С.-Петербургской крѣпости 51 пушечный выстрѣлъ.

При чтеніи же молитвъ и на ектеніи Благовѣрная Княжна именована будетъ — Обрученною Невѣстою, Благовѣрною Государынею Великою Княжною.

По совершеніи духовнаго обряда Высокообрученные изволятъ приносить благодареніе Ихъ Императорскимъ Величествамъ, а за ними и всѣ Высочайшія Особы подходятъ и приносятъ поздравленія.

Тогда Государь Великій Князь Константинъ Николаевичъ станетъ съ Высокообрученною Невѣстою рядомъ.

О совершившемся обрученіи, Архіереями и прочимъ духовенствомъ отправленъ будетъ, съ колѣнопреклоненіемъ, благодарственный молебенъ, и при возглашеніи Протодіакономъ многолѣтія произведется съ Петропавловской крѣпости 31 пушечный выстрѣлъ.

Послѣ сего Члены Святѣйшаго Сѵнода и прочее знатное духовенство приносятъ Ихъ Императорскимъ Величествамъ и Ихъ Императорскимъ Высочествамъ поздравленія.

За симъ Ихъ Императорскія Величества, со всѣми Высочайшими Особами, изволятъ возвратиться во внутренніе покои, прежнимъ порядкомъ, кромѣ того, что Государь Великій Князь Константинъ Николаевичъ изволитъ идти рядомъ съ Высокообрученною Невѣстою.

IV. Znakomitsi Dygnitarze Dworu, parami, młodsi naprzód.

V. Marszałek Dworu z laską.

VI. Sprawujący obowiązek Wielkiego Marszałka Dworu, z laską.

VII. Ich Cesarskie Mości, Cesarz Jego Mość i Cesarzowa Jej Mość, mając za sobą Ministra Cesarskiego Dworu i dezurnych Jenerał i Flügel-Adjutanta.

VIII. Ich Cesarskie Wysokości, Następca Cesarzewicz, Wielki Xiążę Alexander Nikołajewicz i Najjaśniejsza Cesarzewna, Wielka Xiężna Marya Alexandrówna.

IX. Ich Cesarskie Wysokości, Wielcy Xiążęta: Konstanty Nikołajewicz, Nikołaj Nikołajewicz i Michał Nikołajewicz.

X. Ich Cesarskie Wysokości, Wielki Xiążę Michał Pawłowicz i Wielka Xiężna Helena Pawłowna.

XI. Ich Cesarskie Wysokości, Wielka Xiężna Marya Nikołajewna i Xiążę Maxymilian Leuchtenbergski.

XII. Jej Cesarska Wysokość Wielka Xiężniczka Katarzyna Michałówna i Jaśnie Oświecona Xiężniczka, Wysoce-narzeczona.

XIII. Ich Cesarskie Wysokości, Xiążę Piotr Oldenburgski z Małżonką.

XIV. Jego Wysokość, Xiążę Alexander Hesski.

Za nimi, po parze, starsze naprzód, Damy Dworu, Kamer-Frejliny i Frejliny Jej Cesarskiej Mości, i Ich Cesarskich Wysokości Frejliny i inne znakomite płci obojéj osoby.

Przed wejściem do kaplicy, Ich Cesarskie Mości zostaną spotkane przez Członków Synodu i inne wyższe Duchowieństwo, z krzyżem i wodą święconą.

Najjaśniejszy Cesarz Jego Mość raczy przyprowadzić Wielkiego Xięcia Konstantego Nikołajewicza, z J. O. Xiężniczką Wysocenarzeczoną Oblubienicą, na środek kaplicy, poczém powróci na swe miejsce; potém rozpoczną się zaręczyny, podług kościelnego obrządku.

Przed Ołtarzowemi Podwojami, na podniesieniu, będzie postawiony pulpit, na którym będą leżały Święta Xięga Ewangelii i Krzyż święty.

Ślubne obrączki przyniesione uprzednio przez Mistrza Obrzędów, będą leżały na ołtarzu na złotych tacach, i we właściwym czasie będą podane: Jego Cesarskiej Wysokości — przez Spowiednika Cesarza Jego Mości, a J. O. Xiężniczce — przez Wielkiego Kapelana Armii i Floty.

Najprzewielebniejszy Metropolita, przyjąwszy od wyżéj wymienionych osób obrączki, włoży je, odmawiając zwyczajne modlitwy, na ręce Wielkiego Xięcia Konstantego Nikołajewicza i Prawowiernéj Xiężniczki.

Wówczas Najjaśniejsza Cesarzowa Jéj Mość raczy zbliżyć się ku Nim i zamienić obrączki.

W téj chwili dadzą się słyszeć z St. Petersburgskiéj Twierdzy 51 wystrzałów działowych.

Przy czytaniu zaś modlitw i w czasie Ektenii, Prawowierna Xiężniczka będzie mianowaną: Zaręczoną Oblubienicą, Prawowierną Wielką Xiężniczką.

Po skończonym kościelnym obrządku, Wysoce-zaręczeni składają dzięki Najjaśniejszym Cesarstwu Ich Mość, za Nimi zaś wszystkie Najwyższe osoby zbliżają się i składają powinszowania.

Wówczas Wielki Xiążę Konstanty Nikołajewicz stanie obok z Wysoce-zaręczoną Oblubienicą.

Za spełnione zaręczyny odprawione będą przez Archijerejów i innych Duchownych, z przyklęknieniem, dziękczynne modły, a kiedy Protodyakon zaintonuje hymn o długie lata, dano będzie 31 wystrzałów z dział Pietropawłowskiéj Twierdzy.

Potém Członkowie Najświętobliwszego Synodu i dalsze znakomitsze Duchowieństwo składają powinszowania Ich Cesarskim Mościom i Ich Cesarskim Wysokościom.

Poczém Ich Cesarskie Mości, ze wszystkiemi Najwyższemi Osobami, raczą powracać w tymże porządku, z tą tylko różnicą, iż Wielki Xiążę Konstanty Nikołajewicz raczy iść obok z Nowo-zaręczoną Oblubienicą.

Въ сей день будетъ, въ большой Мраморной Залѣ, обѣденный столъ, для обоего пола особъ первыхъ трехъ классовъ.

Когда будетъ готовъ столъ и приглашенныя къ оному особы займутъ назначенныя имъ мѣста, тогда, по донесеніи о томъ Ихъ Императорскимъ Величествамъ, послѣдуетъ Высочайшій выходъ, въ предшествіи придворныхъ чиновъ.

Противъ Ихъ Величествъ сидѣть будутъ Святѣйшаго Сунода Члены и знатное духовенство; по правую сторону отъ Императорской Фамиліи: Статсъ-Дамы, Каммеръ-Фрейлины, Фрейлины и Дама Саксенъ-Альтенбургскаго Двора; прочія первыхъ трехъ классовъ Дамы, по старшинству, противъ Фрейлинъ; а по лѣвую сторону Члены Совѣта и прочія первыхъ трехъ классовъ особы, по старшинству.

При столѣ, за креслами Государя Императора и Государыни Императрицы, стоятъ первенствующіе Чины Двора, а служить будутъ Императорской Фамиліи и прочимъ Высокимъ Особамъ Каммергеры.

Во время стола будетъ вокальная и инструментальная музыка.

При питіи за здравіе произведена будетъ съ С.-Петербургской крѣпости пушечная пальба:

1) За здравіе Ихъ Императорскихъ Величествъ— 51 выстрѣлъ.

2) Высокообрученныхъ — 31 выстрѣлъ.

3) Всего Императорскаго Дома — 31 выстрѣлъ.

4) Ихъ Свѣтлостей, Владѣтельныхъ Герцога и Герцогини Саксенъ-Альтенбургскихъ — 31 выстрѣлъ.

5) Духовныхъ и всѣхъ вѣрноподданныхъ — 31 выстрѣлъ.

Кубки подаютъ: Ихъ Величествамъ — Оберъ-Шенки; Государю Наслѣднику Цесаревичу, Государынѣ Цесаревнѣ и Членамъ Императорской Фамиліи — находящіеся при Ихъ Высочествахъ особые кавалеры; прочимъ же, при коихъ таковыхъ не состоитъ, а равно и всѣмъ Высокимъ Особамъ—Каммергеры.

По окончаніи стола Ихъ Императорскія Величества, со всею Высочайшею Фамиліею, возвратятся тѣмъ же порядкомъ во внутренніе покои.

Въ-вечеру того дня будетъ въ Георгіевскомъ Залѣ балъ, на который съѣзжаться всѣмъ знатнымъ обоего пола особамъ, чужестраннымъ Министрамъ и всѣмъ имѣющимъ пріѣздъ ко Двору.

Предъ баломъ особы Дипломатическаго Корпуса, обоего пола, приносятъ поздравленія Высокообрученнымъ, въ Концертномъ Залѣ.

Во весь сей день, при церквахъ будетъ колокольный звонъ, а въ-вечеру крѣпость и городъ иллюминованы.

На другой день обрученія, по-утру, соберутся въ назначенное время, въ Зимній Дворецъ, въ Александровскій Залъ, Святѣйшаго Сунода Члены и прочее знатное духовенство, знатныя обоего пола особы, генералитетъ, Гвардіи штабъ и оберъ-офицеры, а Флота и Арміи штабъ-офицеры, и всѣ особы первыхъ пяти классовъ, для принесенія поздравленія Ихъ Императорскимъ Высочествамъ, Высокообрученнымъ.

Въ Четвертокъ, 5-го числа, происходило въ Зимнемъ Дворцѣ, согласно съ Высочайше утвержденнымъ Церемоніаломъ, Святое Мѵропомазаніе Благовѣрной Княжны Саксенъ-Альтенбургской, Высоконареченной Невѣсты Его Императорскаго Высочества, Государя Великаго Князя Константина Николаевича.

Сегодня, въ Пятницу, назначено Обрученіе Его Императорскаго Высочества, Государя Великаго Князя Константина Николаевича, съ воспріявшею Православную Вѣру, Благовѣрною Княжною Саксенъ-Альтенбургскою, въ Зимнемъ Дворцѣ, по Высочайше утвержденному Церемоніалу.

Высочайшею Грамотою, 22-го Ноября 1847 г., Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ ордена Св. Станислава 1-й степени, состоящій по Кавалеріи, при отдѣльномъ Кавказскомъ Корпусѣ, Генералъ-Маіоръ Князь *Андрониковъ*, во изъявленіе Монаршаго благоволенія за отличное мужество оказанное 3-го и 8-го Іюня 1847 года, въ дѣлахъ съ горцами при Гергебилѣ и при движеніи Самурскаго отряда на Турчидагъ.

— Высочайшими Грамотами, отъ 6 Декабря 1847 г., Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами ордена Св. Анны 1-й степени: Генералъ-Маіоры: Командиръ Лейбъ-Гвардіи Финляндскаго Полка, *Крыловъ* 1-й;

W dniu tym dany będzie, w Wielkiéj Marmurowéj Sali, obiad dla obójéj płci osób piérwszych trzech klass.

Kiedy już stół będzie zastawiony i zaproszone osoby zajmą wskazane sobie miejsca, wtedy, po doniesieniu o tém Ich Cesarskim Mościom, wszystkie Najwyższe Osoby przybędą tamże, mając przed sobą Urzędników Dworu.

Naprzeciw Najjaśniejszych Cesarstwa Ich Mość będą siedzieli Członkowie Najświętobliwszego Synodu i znakomitsze Duchowieństwo; z prawéj strony Cesarskiej Familii: Damy Stanu, Kamer-Frejliny, Frejliny i Dama Sasko-Altenburgskiego Dworu; dalsze piérwszych trzech klass Damy, naprzeciw Frejlin, podług starszeństwa; z lewéj zaś strony Członkowie Rady i inne piérwszych trzech klass osoby, podług starszeństwa.

U stołu za krzesłami Cesarza Jego Mości i Cesarzowéj Jej Mości, będą stali piérwsi Dygnitarze Dworu, a służyć będą: Cesarskiej Familii i dalszym Wysokim Osobom— Szambelani.

W czasie stołu będzie wokalna i instrumentalna muzyka.

Przy spełnianiu wiwatowych toastów, z dział St. Petersburgskiéj twierdzy rozpoczną się wystrzały:

1) Za zdrowie Ich Cesarskich Mości— 51 wystrzałów.

2) Wysoce-zaręczonych— 31 wystrzałów.

3) Całego Cesarskiego Domu— 31 wystrzałów.

4) Jaśnie Oświeconych Dziedzicznych Xięcia i Xiężny Sasko-Altenburgskich— 31 wystrzałów.

5) Duchowieństwa i wszystkich wiernych poddanych— 31 wystrzałów.

Kielichy podają: Ich Cesarskim Mościom— Wielcy Podczaszowie; Jego Cesarskiej Wysokości Cesarzewiczowi Następcy, Cesarzewiczowej i Członkom Cesarskiej Familii— znajdujące się przy Ich Wysokościach przeznaczone na ten cel osoby; innym zaś, przy których takowych osób nie będzie, jako też wszystkim Dostojnym Osobom— Szambelani.

Po skończonym obiedzie, Ich Cesarskie Mości z całą Najwyższą Familią, powrócą w tymże porządku do wewnętrznych pokojów.

Tegoż dnia wieczorem, w Sali św. Jerzego dany będzie bal, na który zgromadzą się wszystkie znakomitsze obojéj płci osoby, cudzoziemscy Ministrowie i wszyscy mający wstęp do Dworu.

Przed rozpoczęciem balu, osoby Ciała Dyplomatycznego składają powinszowania Wysoce-zaręczonym, w Sali Koncertowéj.

Przez cały ten dzień nie ustanie odgłos dzwonów, a wieczorem twierdza i miasto będą oświecone.

Nazajutrz po zaręczynach, z rana, w oznaczonym czasie, zbiorą się do Alexandrowskiéj Sali Zimowego Pałacu: Synodalni Członkowie i dalsze znakomitsze duchowieństwo, znakomitsze płci obojéj osoby, Jenerałowie, Sztab i Ober-Oficerowie Gwardyi, Floty zaś i Armii Sztab-Oficerowie, tudzież wszystkie osoby piérwszych pięciu klass, dla złożenia powinszowania Ich Cesarskim Wysokościom Wysoce-zaręczonym.

We Czwartek, dnia 5 Lutego, w Zimowym Pałacu, odbył się, podług Najwyżéj utwierdzonego Ceremoniału, obrządek Świętego Bierzmowania Prawowiernéj Xiężniczki Sasko-Altenburgskiéj, Wysoce-narzeczonéj Oblubienicy Jego Cesarskiej Wysokości, Wielkiego Xięcia Konstantego Nikołajewicza.

Dzisiaj zaś, w Piątek, odbędą się Zaręczyny Jego Cesarskiéj Wysokości, Wielkiego Xięcia Konstantego Nikołajewicza, z przyjętą na łono Prawosławnéj Wiary, Prawowierną Xiężniczką Sasko-Altenburgską, w Zimowym Pałacu, podług Najwyżéj utwierdzonego Ceremoniału.

Przez Najwyższy Dyplomat, z d. 22 Listopada z. r., Najłaskawiéj mianowany został Kawalerem Orderu Św. Stanisława 1-éj klassy, zostający w Jeździe przy Oddzielnym Korpusie Kaukazkim, Jenerał-Major Xiążę *Andronikow*, na znak Monarszego zadowolenia ze znakomitego męztwa, okazanego w dniach 3-m i 8-m Czerwca 1847 r., w potyczkach z Góralami pod Hergebilem i przy poruszeniu oddziału Samurskiego na Turczydah.

— Przez Najwyższe Dyplomata, z d. 6 Grudnia z. r., Najłaskawiéj mianowani zostali Kawalerami Orderu Św. Anny 1-éj klassy: Jenerał-Majorowie: Dowódzca Lejb-Gwardyi Pułku Finlandzkiego, *Kryłow* 1; Dowódzca Lejb-

Командиръ Лейбъ-Гвардіи Гродненскаго Гусарскаго Полка, *Бреверно* 1-й; Командиръ Лейбъ-Гвардіи Казачьяго Полка, *Красновъ* 1-й; Оберъ-Квартирмейстеръ Отдѣльнаго Корпуса Внутренней Стражи, *Голицынъ* 2-й; Инспекторъ Ремонтированія Кавалеріи Гвардейскаго Корпуса, *Сабуровъ*; Начальникъ Штаба Гренадерскаго Корпуса Свиты Его Императорскаго Величества, *Катенинъ* 2-й, и Командиръ 2-й Бригады 7-й Легкой Кавалерійской Дивизіи, *Ховенъ* 1-й.

Gwardyi Półku Grodzieńskiego Huzarów, *Brewern* 1; Dowódzca Lejb-Gwardyi Półku Kozackiego, *Krasnów* 1; Ober-Kwatermistrz Oddzielnego Korpusu Straży Wewnętrznéj, *Golicyn* 2; Inspektor Remontowania Jazdy Korpusu Gwardyi *Saburow*; Naczelnik Sztabu Korpusu Grenadyerów, z Orszaku Jego Cesarskiej Mości, *Katenin* 2, i Dowódzca 2 éj Brygady, 7-éj Dywizyi Jazdy Lekkiéj, *Chowen* 1.

ИНОТСРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Франція.

Парижъ, 4 Февраля.

Король и Королева выѣхали сегодня въ Сенъ-Клу, а вечеромъ возвратились во дворецъ. Герцогъ Сиракузскій находится въ Парижѣ, но сегодня же отправится въ Неаполь.

— Пренія по 6 статьѣ проекта адресса, относящейся къ Швейцаріи, начались, 1 Февраля, рѣчью Г. Каз. Перье, явившагося на каѳедрѣ въ-первый разъ, рѣчь коего палата приняла съ удовольствіемъ.— Въ засѣданіи 2 Февраля, при дальнѣйшемъ продолженіи преній по сей же статьѣ, Г. Тьеръ взошелъ на каѳедру и сдѣлалъ обзоръ состоянію Швейцаріи отъ начала революціи до послѣднихъ событій; за симъ перешелъ къ разсмотрѣнію поведенія французскаго правительства, стараясь притомъ убѣдить, что не было никакихъ достаточныхъ поводовъ, для вмѣшательства оному въ швейцарскія дѣла. Послѣ сей рѣчи надѣялись, что взойдетъ на каѳедру Г. Гизо; но министръ извинился хриплостію, отъ которой такъ какъ и во вчерашнемъ засѣданіи не былъ еще совершенно свободенъ, поэтому, краткою только рѣчью отвѣчалъ на рѣчь Г. Тьера, и доказательства коего опровергалъ съ успѣхомъ.— Послѣ Г. Гизо, Г. Одиллонъ-Барро снова произнесъ рѣчь противъ политики министерства и предлагалъ отвергнуть составленную коммиссіею статью, которая однако принята была значительнымъ большинствомъ.— Въ сегодняшнемъ засѣданіи палата приняла 7 и 8 статьи, касающіяся дѣлъ въ Ла-Платѣ. За симъ приступила къ преніямъ по 9 статьѣ, которыя отсрочены были до слѣдующаго засѣданія.

— Маршалъ Бюжо имѣлъ совѣщаніе съ герцогомъ Немурскимъ, это придаетъ много правдоподобія слухамъ, что маршалъ будетъ назначенъ военнымъ министромъ, хотя и говорили въ палатѣ депутатовъ, что онъ отказывается отъ этой должности.

— Въ *Constitutionnel* пишутъ, что принцъ Жуэнвильскій, возвратившись изъ Алжиріи, снова приметъ начальство надъ флотомъ въ Средиземномъ морѣ.

— Изъ Тулона пишутъ, что Абд-эль-Кадеръ не согласенъ ѣхать въ Парижъ до тѣхъ поръ, пока заключенная между нимъ и герцогомъ Омальскимъ конвенціи не будетъ ратификована.

— Города въ Алжиріи: Алжиръ, Блида, Оранъ, Мостаганемъ Бона и Филипвиль, переименованы въ общины и получили соотвѣтственныя учрежденія. Теперь собираютъ въ Алжиріи подписи къ прошенію, которое имѣетъ быть подано въ палату депутатовъ, касательно облегченія при откупѣ казенныхъ земель, кои теперь, по поводу затрудненій, производимыхъ со стороны правительства, никѣмъ не наняты.

— Генералы Ламорисьеръ и Пеханъ получили знаки ордена Почетнаго Легіона большаго креста.

— Въ городѣ Таннѣ сгорѣла большая фабрика; поэтому до 500 работниковъ осталось безъ хлѣба.

6 Февраля.

Говорятъ, что врачи совѣтовали Королю употреблять пиренейскія воды. Е. В. отправится въ замокъ По, въ Маѣ мѣсяцѣ.

— Прусскій Король въ своемъ письмѣ, писанномъ къ французскому Королю, по случаю кончины принцессы Аделаиды, выразился между прочимъ такъ: „Августѣйшій Монархъ! Да продлитъ Всевышній жизнь В. Кор. Вел., для счастія Франціи и блага Европы. Вотъ искреннѣйшее мое желаніе!“

— Третьяго дня войска, въ продолженіе всего дня, стояли въ казармахъ подъ ружьемъ.

— Говорятъ, французское правительство рѣшило выдавать паспорты въ Италію съ величайшею осторожностію. Также отдано строжайшее повелѣніе за-

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Francya.

Paryż, 4 lutego.

Król i Królowa wyjeżdżali dzisiaj do St. Cloud; wieczorem zaś wrócili do zamku. Xiążę Syrakuzy, który się znowu znajduje w Paryżu, odjeżdża dziś jeszcze do Neapolu.

— Rozprawy nad paragrafem 6 projektu do adressu, dotyczącym Szwajcaryi, rozpoczęły się d. 1 lutego mową P. Kaz. Perier, który piérwszy raz wystąpił na mównicy, a którego mowę Izba z zadowoleniem przyjęła. Na posiedzeniu d. 2, w dalszym ciągu rozpraw nad tymże paragrafem, P. Thiers zabrał głos i przechodził historycznie położenie Szwajcaryi od epoki przedrewolucyjnéj, aż do ostatnich wypadków; poczém przystąpił do ocenienia postępowania rządu francuzkiego, usiłując przekonać, iż niema żadnych dostatecznych powodów, aby się wdawać w sprawy Szwajcaryi. Po mowie P. Thiers, spodziewano się, że P. Guizot wstąpi na mównicę; ale Minister wymówił się chrypką, od któréj, ponieważ i na posiedzeniu wczorajszém nie był jeszcze zupełnie wolnym, przeto krótką tylko mową odpowiedział na mowę P. Thiers, którego twierdzenia pomyślnie zbijał. Po P. Guizot, P. Odillon Barrot miał znowu gwałtowną mowę przeciw polityce ministerstwa i wnosił o odrzucenie paragrafu przez Kommissyą ułożonego, który jednakże znaczną większością przyjęty został. Na posiedzeniu dzisiejszém, Izba przyjęła paragraf 7-my i 8-my, dotyczący interessów La-Plata. Poczém przystąpiła do rozpraw nad paragrafem 9-m, dotyczącym Algieryi, które do następnego posiedzenia odroczone zostały.

— Marszałek Bugeaud miał zawczoraj dwugodzinną naradę z Xięciem Nemours, co nadaje więcéj pewności krążącéj pogłosce, iż pomieniony Marszałek obejmie ministerstwo wojny, lubo w Izbie Deputowanych głoszono, że nie chce przyjąć tego urzędu.

— *Constitutionel* donosi, że Xiążę Joinville, wróciwszy z Algieryi, obejmie znowu dowództwo nad flotą na morzu Śródziemnem.

— Donoszą z Tulonu, że Abd-el-Kader nie chce się dać skłonić do podróży do Paryża, pókąd konwencya, między nim a Xięciem Aumale zawarta, nie zostanie ratyfikowaną.

— Miasta Algierskie: Algier, Blidah, Oran, Mostaganem, Bona i Philippeville podniesione zostały do rzędu gmin i otrzymały stosowną organizacyą. Obecnie zbierają w Algieryi podpisy do prośby, która ma być złożona Izbie Deputowanych, w celu otrzymania ułatwień na żadzierżawienie gruntów rządowych, które teraz, z powodu trudności przez rząd czynionych, leżą po większéj części odłogiem.

— Jenerałowie Lamoricière i Paixhans mianowani zostali wielkimi oficerami orderu Legii Honorowéj.

— W mieście Thann spaliła się wielka rękodzielnia kartunu, przez co 500 robotników zostało pozbawionych chleba.

Dnia 6 lutego.

Słychać, że lekarze zalecili Królowi wody Pirenejskie. Monarcha uda się w miesiącu Maju do zamku Pau.

— Król Pruski, w liście pisanym do Króla Francuzów, z powodu zgonu Xiężnicki Adelaidy, wyraził się między innemi: „N. Panie! oby Bóg udzielił W. K. Mości długiego jeszcze życia dla szczęścia Francyi i dobra Europy. To moje najgoręts̈ze życzenie!“

— Wojska stały onegdaj przez cały dzień w koszarach pod bronią.

— Mówią, iż rząd francuzki postanowił wydawać pasporty do Włoch z największą ostróżnością. Wydano także najsurowszy rozkaz, ażeby na granicy zatrzymywać

держикать на границѣ людей, которыхъ подозрѣваютъ въ желаніи принять участіе въ движеніяхъ въ Италіи.

— Французское правительство препроводило, какъ слышно, ноту къ Королю Сардинскому по поводу вооруженій въ его владѣніяхъ. Въ ней, какъ говорятъ, увѣряютъ Сардинское правительство, что Австрія усиливаетъ свою армію въ Ломбардо-Венеціянскомъ Королевствѣ только для своей собственной безопасности, и вовсе не намѣрена предпринимать интервенціи въ государствахъ, въ которыхъ преобразованія совершаются мирно.

Англія.

Лондонъ, 4 Февраля.

Вчера, послѣ продолжительнаго бездѣйствія, начались засѣданія парламента. Обѣ палаты собирались, но ничего важнаго не постановили.

— Въ Манчестерѣ данъ былъ великолѣпный банкетъ для членовъ парламента, принадлежащихъ къ обществу противниковъ хлѣбныхъ законовъ. Въ большой залѣ, называемой: „Залою свободной торговли", накрыто было 12 столовъ, на 120 кувертовъ каждый. На галлереѣ помѣщалось до 3,000 зрителей. Хозяиномъ былъ г-нъ Вильсонъ, а въ числѣ гостей находились: Гг. Кобденъ, Джибсонъ, Брайтъ, Бротертонъ, Генри, полковникъ Томпсонъ, Гейвудъ, Эвартъ, докторъ Боурингъ и проч. Хозяинъ собранія упомянулъ о цѣли онаго, и поощрялъ собравшихся къ принятію дѣятельныхъ мѣръ, для достиженія свободной торговли, уничтоженія законовъ о судоходствѣ и монополій обременяющихъ Вестъ-Индскія колоніи. Рѣчь его принята была съ громкими рукоплесканіями.

— Изъ Бомбея получены извѣстія по 1-е Января. Во всей Индіи было спокойно, но въ Калькуттѣ банкротства англійскихъ купцовъ произвели ощутительное вліяніе. Лордъ Гардинджъ, 10 Декабря, возвратился въ Калькуту, послѣ двух-лѣтняго отсутствія, для принятія своего преемника лорда Дальгузи. Тамошніе жители положили поднести лорду Гардинджу благодарственный адресъ.

— Сэръ Стратфордъ Кэннингъ возвратился изъ посольства своего въ Швейцарію и вскорѣ отправится къ своему посту, въ Константинополь.

Швейцарія.

Въ *Journal de Saint-Petersbourg*, въ номерѣ отъ 24-го Января (5-го Февраля), напечатано слѣдующее:

„Баронъ Крюденеръ получилъ отъ Императорскаго кабинета приказаніе передать швейцарскому союзному сейму слѣдующую декларацію:

„Послѣ того, какъ австрійскій, французскій и прусскій дворы сообщили Императорскому россійскому кабинету декларацію, изданную ими 18-го Января н. г., Императорскій россійскій кабинетъ почитаетъ долгомъ объявить съ своей стороны:

„Что Россія вполнѣ и совершенно одобряетъ принципы общественнаго права, развитые въ этомъ документѣ, требованія, выраженныя въ немъ на основаніи тѣхъ же принциповъ, и вѣроятныя послѣдствія, оттого пристекающія.

„Что, по мнѣнію Императорскаго кабинета, какъ и по мнѣнію трехъ дворовъ, событія, совершившіяся въ Швейцаріи и сопровождаемыя тѣмъ, что происходитъ въ ней теперь, явно повредили верховной власти кантоновъ, нарушивъ основный принципъ Гельветическаго Союза, установленный для общей пользы Европы, принципъ, съ поддержаніемъ котораго соединена гарантія, данная швейцарской нейтральности.

„Что, слѣдовательно, Россія почитаетъ себя, съ своей стороны, освобожденною пока отъ обязанности поддерживать права этой нейтральности, противъ мѣръ, какія та или другая изъ смежныхъ державъ почла бы нужнымъ принять для пользы своей безопасности въ настоящее время.

„Гарантія, данная Россіею, будетъ оставаться въ бездѣйствіи до-тѣхъ-поръ, пока Союзъ станетъ держать себя внѣ условій, служащихъ основаніемъ его признанному существованію, и пока Швейцарія, служа убѣжищемъ революціонерамъ всѣхъ странъ, будетъ поддерживать и покровительствовать ихъ, чтобъ

podróżnych, podejrzanych o zamiar przyjęcia udziału w poruszeniach Włoskich.

— Rząd francuzki, jak słychać, przesłał do Króla Sardyńskiego notę, z powodu uzbrojeń w jego państwach. W nocie téj, jak twierdzą, gabinet zapewnia rząd Sardyński, iż Austrya powiększa swą armią w Królestwie Lombardzko-Weneckiem jedynie dla własnego bezpieczeństwa, i wcale niema zamiaru przedsiębrać interwencyi w tych krajach, w których reformy uskuteczniają się drogą pokoju.

Anglia

Londyn, 4 lutego

Parlament, po długiem odroczeniu, rozpoczął w dniu wczorajszym swoje obrady. Obie Izby były zebrane, ale nic stanowczego nie uchwaliły.

— W Manchester dawano świetną biesiadę dla członków parlamentu, należących do Anticorn-law-ligue. W wielkiéj sali, zwanéj „Salą wolnego handlu" zastawiono 12 stołów, każdy na 120 osób. Na galeryi zaś mieściło się około 3,000 widzów. Biesiadzie przewodniczył P. Wilson, a między obecnymi członkami parlamentu uważano PP. Cobden, Gibson, Bright, Brotherton, Henry, Półkownika Thompson, Heywood, Ewart, Doktora Bowring i innych. Przewodniczący przypomniał obecnym cel ich zebrania, oraz zagrzewał ich do przedsięWbrania skutecznych środków, wiodących do osiągnienia zupełnéj wolności handlu, zniesienia praw nawigacyjnych i ciążącego monopolium na koloniach Zachodnio-Indyjskich. Mowa jego okryta była głośnemi oklaskami.

— Z Bombaj mamy wiadomości, dochodzące do dnia 1-go stycznia. Indye były zupełnie spokojne, jednakże w Kalkucie dały się wielce uczuć upadłości kupców Angielskich. Lord Hardinge przybył 10 grudnia do Kalkuty, po dwuletniéj nieobecności, a to dla przyjęcia swego następcy Lorda Dalhousie. Mieszkańcy Kalkuty uchwalili dla Lorda Hardinge adress dziękczynny.

— Sir Stratford Canning wrócił z poselstwa do Szwajcaryi, i niebawem uda się na swoję posadę do Stambułu.

Szwajcarya.

W *Journal de St Pétersbourg*, w numerze pod dniem 24 Stycznia (5 Lutego), umieszczono co następuje:

„Baron *Krüdener* odebrał od Gabinetu Cesarskiego rozkaz przesłania Sejmowi Federalnemu Helwetskiemu noty następującéj:

„Gdy Dwory Austryacki, Francuzki i Prusski podały do wiadomości Gabinetu Cesarsko-Rossyjskiego Deklaracyą, wydaną przez nie w dniu 18 Stycznia bieżącego roku, Gabinet ten przeto uznaje ze swéj strony potrzebném oświadczyć:

„Że Rossya w zupełności przystaje na zasady Prawa Narodów, rozwinięte w tym akcie; na żądania w nim wyrażone z mocy tychże zasad, i na następstwa przewidywane, z nich wypływające.

„Że zdaniem Gabinetu Cesarskiego, równie jak i trzech pomienionych Dworów, wypadki zaszłe w Szwajcaryi, i to co się tam obecnie dzieje, wyraźnie naruszyły prawo samowładztwa Kantonów (souveraineté cantonale), nadwerężając tym sposobem zasadniczy pierwiastek Związku Helwetskiego, jaki był ukonstytuowany w interessie ogólnym Europy; pierwiastek, z utrzymaniem którego związane jest zaręczenie neutralności Szwajcaryi.

„Że skutkiem tego, Rossya ze swéj strony, uważa się być tymczasowo uwolnioną od obowiązku zachowania praw téj neutralności względem środków, jakie, którekolwiek z Mocarstw ościennych, osądzi za potrzebne przedsięwziąść w chwilowym interessie własnego bezpieczeństwa."

„Rękojmia ze strony Rossyi pozostanie w zawieszeniu dopóty, dopóki Konfederacya nie przestanie znajdować się za obrębem warunków, które stanowią podstawę jéj uznanego istnienia, i dopóki Szwajcarya, służąc za miejsce przytułku dla rewolucyonistów wszelkich krajów, będzie udzielała im pomocy i opieki dla bezkarnych

они могли безнаказанно составлять заговоры противъ спокойствія и безопасности сосѣднихъ владѣній."

Вотъ нота, къ которой относится декларація Императорскаго кабинета (мы сообщаемъ ту, которая подана французскихъ посланниковъ и которая совершенно согласна съ нотами, адрессованными, на нѣмецкомъ языкѣ, представителями Австріи и Пруссіи):

Невшатель, 18-го Января 1848.

„Нижеподписавшійся, посланникъ Его Величества Короля Французовъ при Гельветическомъ Союзѣ, получилъ отъ своего правительства порученіе сообщить Его Превосходительству, г-ну президенту союзнаго сейма, слѣдующую ноту:

„Когда Королевское правительство согласилось съ правительствами австрійскимъ, великобританскимъ, прусскимъ и россійскимъ предложить Швейцаріи дружеское посредничество, оно предполагало не только содѣйствовать пресѣченію междоусобной войны въ Швейцаріи, но также напомнить Швейцарцамъ и охранить принципъ, на которомъ основанъ Гельветическій Союзъ, то-есть верховную власть двадцати-двухъ кантоновъ, заключившихъ между собою, въ качествѣ верховныхъ штатовъ, союзный договоръ, въ которомъ употреблены именно эти выраженія.

„Державы, въ этомъ отношеніи, ясно выразили свою мысль, требуя отъ сейма формальнаго объявленія, что въ союзномъ договорѣ не будетъ произведено никакой перемѣны безъ единодушнаго согласія двадцати-двухъ кантоновъ.

„Такимъ-образомъ, бодрствуя, для пользы Гельветическаго-Союза и съ чувствами вѣрной дружбы, надъ поддержаніемъ верховной власти кантоновъ, державы дѣйствовали въ силу собственнаго права и совершенно-согласно съ актами, опредѣлившими положеніе Швейцаріи въ Европѣ. Гельветическій-Союзъ преобразовался въ 1814 и въ 1815 годахъ только при содѣйствіи со стороны державъ.

„Это то содѣйствіе убѣдило многіе изъ кантоновъ, именно кантоны Швицъ, Внутренній-Аппенцель и Нижній-Унтервальденъ, снова вступить въ союзъ, и они вступили въ него не иначе, какъ получивъ отъ сейма и державъ увѣреніе, что ихъ верховная власть и религія никогда не потерпятъ отъ этого никакого вреда. И когда державы, желая согласить и тѣсно соединить интересы Швейцаріи съ общими интересами Европы, значительно увеличили пространство земель Союза и поручились за всегдашнюю нейтральность швейцарской территоріи, онѣ сдѣлали это, имѣя въ виду существенныя основанія Союза, и полагая, что эти основанія будутъ всегда поддерживаемы: обстоятельство, ясно доказываемое дипломатическими актами и документами того времени.

„Итакъ, выгоды, доставленныя Швейцаріи, и обязательства, принятыя въ-отношеніи къ ней державами, соединены съ существенными основаніями организаціи Союза. И если державы, исполняющія свои обязательства относительно Швейцаріи, требуютъ отъ нея, въ свою очередь, поддержанія принциповъ, которымъ соотвѣтствуютъ ихъ обязательства, то онѣ пользуются лишь неоспоримымъ правомъ, почерпаемымъ ими въ тѣхъ самыхъ договорахъ, на которыхъ основаны права самаго Союза.

„Въ виду событій, совершившихся въ Швейцаріи, и того, что въ ней теперь происходитъ, державы должны воспользоваться такимъ правомъ, потому-что онѣ могутъ видѣть и дѣйствительно видятъ въ этихъ событіяхъ только плачевную междоусобную войну, возгорѣвшуюся между двѣнадцатью верховными кантонами и двумя полу-кантонами съ одной и семью равномѣрно-верховными кантонами съ другой стороны. И эта междоусобная война явно повредила верховной власти кантоновъ, то-есть главному основанію Гельветическаго-Союза и его положенія въ Европѣ.

„Въ-слѣдствіе этого, Королевское правительство согласилось насчетъ такого предмета съ правительствами австрійскимъ, прусскимъ и россійскимъ, желающими, подобно ему, уважать и заставить уважать взаимныя обязательства, заключенныя между ними и Гельветическимъ-Союзомъ, и въ согласіи съ помянутыми правительствами, Королевское правительство объявляетъ:

1) Что верховная власть кантоновъ не можетъ быть почитаема дѣйствительно-существующею въ кантонахъ, занятыхъ войсками другихъ кантоновъ, и при дѣйствіяхъ, сопровождающихъ это положеніе дѣлъ;

knowań przeciw spokojności i bezpieczeństwu Państw sąsiednich."

Oto jest nota, do któréj odwołuje się Deklaracya Gabinetu Cesarskiego. Dajemy tę, która była podana przez Ministra Francuzkiego, a est dosłownie zgodna z notami, podanemi w języku niemieckim przez Posłów Austryackiego i Prusskiego:

Neufchatel, 18 Stycznia 1848.

„Podpisany, Poseł Króla Jego Mości Francuzów przy Związku Helwetskim, odebrał od swojego Rządu rozkaz złożenia JW. Prezesowi Sejmu Federalnego, noty następującéj:

„Kiedy Rząd Królewski porozumiewał się z Rządami Austryi, W. Brytanii, Pruss i Rossyi, we względzie ofiarowania Szwajcaryi pośrednictwa przyjacielskiego, miał na celu nie tylko dopomódz do stłumienia w Szwajcaryi wojny domowéj, ale razem odżywić i ochronić od naruszenia zasadę, na któréj spoczywa Związek Helwetski, to jest samowładztwa czyli udzielności dwudziestu dwóch Kantonów, które zawarły pomiędzy sobą, w charakterze *Stanow udzielnych* (états souverains) traktat sojuszu znany pod nazwaniem *Paktu Federalnego*, i w którym ta zasada jest wyraźnie uświęcona.

„Mocarstwa jasno w tym względzie wyraziły myśl swoję, kiedy żądały, iżby uroczyście przez Sejm było uznano i oświadczono, że żadna zmiana nie będzie mogła być w Pakcie Federalnym uczyniona, bez jednomyślnego zgodzenia się dwudziestu dwóch Kantonów.

„Czuwając tym sposobem, w interessie Związku Helwetskiego i z uczuciami wiernéj przyjaźni, nad utrzymaniem Udzielności Kantonów, Mocarstwa działały na mocy własnego ich prawa i w doskonałéj zgodności z Aktami, które urządziły położenie Szwajcaryi w Europie. Związek Helwetski ukonstytuował się w roku 1814 i 1815 nie inaczéj, jak za spółdziałaniem Mocarstw.

„To właśnie spółdziałanie skłoniło niektóre Kantony, mianowicie Schwytz, Appenzell-Wewnętrzny i Unterwalden-Niższy ku powróceniu do Związku, a wróciły one jedynie dla tego, iż odebrały od Sejmu, równie jak od samych Mocarstw, zapewnienie, że ich udzielność i ich religia, nigdy na tém nie ucierpią. I kiedy Mocarstwa, pragnąc pogodzić i ściśle zjednoczyć interess Szwajcaryi z interessem ogólnym Europy, udzieliły Związkowi tak odbudowaniem znaczne powiększenia posiadłości i wiekuistą neutralność jego territorium, uczyniły to ze względu na istotne zasady Związku i w ufności, że te zasady będą święcie zachowane. Tego najmocniéj dowodzą akta i dokumenta dyplomatyczne ówczesnéj epoki.

„Korzyści udzielone Szwajcaryi i zobowiązania względem niéj przez Mocarstwa przyjęte, są przeto zespolone z istotnemi zasadami organizacyi Związku i do nich przywiązane. I gdy Mocarstwa, dopełniając względem Szwajcaryi swych zobowiązań, wymagają z kolei od Szwajcaryi utrzymania zasad, do których się te zobowiązania odnoszą, używają jedynie niezaprzeczonego prawa, powziętego z tych samych traktatów, na których prawa samegoż Związku są ugruntowane.

„W obec wypadków zaszłych w Szwajcaryi i tego co się tam w téj chwili dzieje, Mocarstwa obowiązane są korzystać z tego prawa, albowiem nie mogą widzieć, i rzeczywiście nie widzą w tych wypadkach nic innego, jak tylko opłakaną wojnę domową, wszczętą w łonie Związku, pomiędzy udzielnemi dwunastu i dwóma półkantonami, a siedmiu Kantonami, również udzielnemi. A zaś ta wojna domowa, wyraźnie naruszyła udzielność Kantonalną, to jest zasadniczą podstawę Związku Helwetskiego i jego położenia w Europie.

„Z tych powodów Rząd Króla Jego Mości, porozumiał się w tym względzie z Rządami Austryi, Pruss i Rossyi, interessowanemi, wraz z nim, ażeby szanowano, jak i one szanują, zobowiązania wzajemne, zawarte między niemi i Związkiem Helwetskim, i zgodnie z pomienionemi Rządami, Rząd Króla Jego Mości oświadcza:

1) Że udzielność Kantonów nie może być uważana jako rzeczywiście istniejąca w Kantonach, zajętych przez wojska innych Kantonow, i wśród czynności, towarzyszących temu zajęciu.

2) Что Союзъ можетъ быть почитаемъ въ правильномъ и согласномъ съ договорами положеніи только тогда, когда означенные кантоны, получивъ полную независимость, будутъ въ состояніи свободно учредить свои правительства;

3) Что возстановленіе на мирной ногѣ военныхъ силъ во всѣхъ кантонахъ необходимо для обезпеченія взаимной и общей свободы этихъ кантоновъ:

4) Что никакая перемѣна въ союзномъ договорѣ не можетъ быть законнымъ образомъ произведена безъ единодушнаго согласія всѣхъ кантоновъ, составляющихъ Союзъ.

,,Объявляя это, Королевское правительство поддерживаетъ священныя права справедливости и существенныя основанія Гельветическаго-Союза. Въ Швейцаріи, оно ничего не желаетъ, кромѣ внутренняго спокойствія Союза и искренняго согласія между всѣми кантонами, его составляющими. Оно глубоко уважаетъ какъ достоинство, такъ и независимость Швейцаріи, и никогда не желало препятствовать правильному и законному усовершенствованію ея учрежденій. Но верховная власть и независимость кантоновъ, по смыслу союзнаго договора, должны быть искренно и дѣйствительно уважаемы въ Швейцаріи, какъ верховная власть и независимость самой Швейцаріи въ Европѣ.

,,Обязательства державъ относительно Союза и обязательства Союза въ отношеніи къ державамъ обоюдны и основаны на однихъ и тѣхъ же договорахъ. Еслибъ одни изъ нихъ не были вѣрно соблюдаемы и уважаемы, то другія неминуемо подверглись бы опасности быть неисполненными, и державы, поручившіяся Швейцаріи за выгоды, какими она пользуется, очевидно получили бы право имѣть въ виду только обязанности, лежащія на нихъ, какъ на членахъ великаго европейскаго семейства, и интересы своей собственной страны.

,,Нижеподписавшійся имѣетъ честь представить Его Превосходительству, г-ну президенту союзнаго сейма, увѣреніе въ своемъ высокопочитаніи."

Графъ *Буа-ле-Контъ.*

2) Że jedynie wtedy, kiedy pomienione Kantony, powrócone do swéj zupełéj niepodległości, będą w możności ustanowienia swych Rządów swobodnie, — Związek będzie mógł być uważanym jako zostający w stanie porządku i zgodności z traktatami.

3) Że przywrócenie na stopę pokoju siły zbrojnéj we wszystkich Kantonach, jest konieczną rękojmią ich wolności wzajemnéj i ogólnéj.

4) Że żadna zmiana w Pakcie Federalnym nie może być prawnie dokonana, jedno o tyle, o ile wyrzeczoną będzie jednomyślnością głosów wszystkich Kantonów, które Związek składają.

,,Czyniąc tę Deklaracyą, Rząd Króla Jego Mości zachowuje święte prawa sprawiedliwości i zasadnicze podstawy Związku Helwetskiego. O nic mu nie chodzi w Szwajcaryi, jak o utrzymanie wewnętrznego pokoju Związku, a o ścisłą i rzetelną jedność między wszystkiemi Kantonami, które doń należą. Rząd ten wyznaje głębokie uszanowanie dla godności i niepodległości Szwajcaryi, i nigdy nie chciał stawić tamy porządnemu i konstytucyjnemu udoskonaleniu jego instytucyi. Lecz samodzielność i niepodległość Kantonów, według brzmienia Paktu Federalnego, powinny być szczérze i skutecznie szanowane w Szwajcaryi, jak też samodzielność i niepodległość saméj Szwajcaryi w Europie.

,,Zobowiązania Mocarstw względem Związku i zobowiązania Związku względem Mocarstw, są obopolne, i oparte na tych samych traktatach. Jeżeliby jedne nie były wiernie dochowane i utrzymane, drugie zostałyby niechybnie skompromitowane i zawieszone, i Mocarstwa, które zaręczyły Szwajcaryi korzyści, jakich używa, miałyby wyraźnie prawo usłuchać głosu powinności Członków wielkiéj rodziny Europejskiéj, i interessu własnego ich kraju.

,,Podpisany ma zaszczyt złożyć Jego Zacności P. Prezesowi Sejmu Federalnego zapewnienie swego wysokiego poważenia."

Hrabia *de Bois le Comte.*

Италія.

Римъ, 23 *Января.*

Сегодня ожидаютъ здѣсь пріѣзда новаго статс-секретаря, кардинала Бофонди. Первыя пренія, которыя отложены до его прибытія, будутъ касаться обнародованія дѣйствій государственнаго совѣта.

— Съ послѣднимъ пароходомъ, прибывшимъ въ Чивитавеккіо, получена великолѣпная дароносица, стоящая 100,000 фр., которую Король Людвикъ Филиппъ присланъ Папѣ.

— Изъ Неаполя постоянно прибываютъ сюда иностранцы.

— Австрійскій гарнизонъ Феррарской цитадели, на дняхъ снова усиленъ.

Неаполь, 29 *Января.*

Новое министерство составлено слѣдующимъ образомъ: герцогъ Серра-Капріола—министръ иностранныхъ дѣлъ и президентъ совѣта; князь Дентиче—министръ финансовъ; донъ Гаэтано Сковаццо—министръ земледѣлія, торговли и народнаго просвѣщенія; князь Торелла—министръ публичныхъ работъ; донъ Чезидіо Боннани—министръ юстиціи и духовныхъ дѣлъ; донъ Карло Чанчулли — министръ внутреннихъ дѣлъ; донъ Антоніо Мателла, князь Кассаро — государственный министръ и президентъ консультаціи; донъ Петро д'Урсо—генерал-прокуроръ государственнаго контроля. Въ италіянскихъ журналахъ очень хвалятъ образованность и возвышенный образъ мыслей новыхъ министровъ. Бывшій министръ полиціи дель-Корретто удаленъ Королемъ изъ Неаполя.

— Сообщаемъ разныя извѣстія о происходившихъ происшествіяхъ въ Неаполѣ и Сициліи до изданія декрета о новомъ уложеніи (*См. N.* 12 *Вил. Вѣст*). Для сохраненія порядка, милиція была обращена въ національную гвардію. Розданы были ружья и открыта подписки для внесенія именъ всѣхъ мужчинъ отъ осьмнадцати до пятидесяти лѣтъ. Изъ Сициліи сообщаютъ слѣдующее: Г. Палермо былъ бомбардированъ, но войска не могли овладѣть городомъ. Они не имѣютъ провіянта и фуража, и страдаютъ воспаленіемъ глазъ; они лишились притомъ многихъ убитыми и ранеными. Королевскій магазинъ съ сѣномъ и соломою сгорѣлъ: Палермо, Сицилія — потеряны.

Włochy.

Rzym, 23 *stycznia.*

Nowy Sekretarz Stanu, Kardynał Bofondi, dziś tu jest spodziewany. Piérwsze rozprawy, które na niego czekają, będą dotyczyć ogłaszania czynności Konsulty.

— Ostatni parostatek przybyły do Civitavecchii przywiózł wspaniałą monstrancyą, wartości 100,000 fr., którą Król Ludwik Filip przysłał w podarunku Papieżowi.

— Z Neapolu przybywają tu ciągle cudzoziemcy.

— Załoga austryacka cytadelli w Ferrarze została znowu w tych dniach powiększoną.

Neapol, 29 *stycznia.*

Skład nowego ministerstwa jest następujący: Xiąże Serra-Capriola, M. spraw zagranicznych i Prezes Rady; Xiąże Dentice M. skarbu; Don Gaetano Scovazzo M. rolnictwa, handlu i wychowania publicznego; Xiąże Torella M. robót publicznych; Don Cesidio Bonnani, M. sprawiedliwości i spraw duchownych; Don Ant. Statella, Xiąże Cassaro, M. Stanu i Prezes Konsulty (Rady Stanu); Don Pietro d'Urso, Jeneralny Prokurator Izby Obrachunkowéj. W dziennikach włoskich chwalą bardzo ukształcenie i wyższy sposób myślenia nowych Ministrów. Były Minister policyi Del Carreto został przez Króla wydalony z Neapolu.

— Oto są niektóre wiadomości o wypadkach w Neapolu i Sycylii, przed wydaniem Królewskiego dekretu w przedmiocie nowéj ustawy. (*Ob. N* 12 *Kur. Wileń*). Dla utrzymania porządku, milicya w Neapolu zamieniona została w gwardyą narodową. Rozdano broń i otworzono imienną listę mężczyzn od 18 do 50 lat wieku. Z Sycylii donoszą, iż miasto Palermo było bombardowane, ale mimo to wojska nie owładły miastem. Wojska te nie mają dostatecznéj żywności i furażu dla koni, i cierpią bardzo na zapalenie oczu; przytém poniosły znaczną stratę w zabitych i rannych. Królewski magazyn z sianem i słomą zgorzał. Palermo, Sycylia— stracone. Wyjąwszy Messynę, cała wyspa znajduje się w powstaniu.

За исключеніемъ Мессины, почти вся Сицилія въ возстаніи.

— Сію минуту получено изъ Палермо извѣстіе, что послѣ жестокаго сраженія, инсургенты овладѣли банкомъ и королевскимъ дворцомъ. Бой продолжался цѣлый день, и городъ былъ вторично бомбардированъ при этомъ случаѣ. Герцогъ Майо удалился въ лагерь генерала де Созе. Говорятъ, инсургенты нашли въ банкѣ два милліона дукати. По письмамъ изъ Мессины, отъ 20 числа, тамъ также опасались кровопролитія.

— Во Флорентинской газетѣ *Alba* сообщаютъ слѣдующее о событіяхъ въ Неаполѣ 27 и 28 Января: 27-го, въ часъ по полудни, собрались толпы людей на улицахъ; по этому, правительство прибѣгло въ послѣдній разъ къ силѣ: около пяти часовъ раздалось нѣсколько пушечныхъ выстрѣловъ; войска выступили изъ всѣхъ казармъ, и разошлись по городу; но офицеры не позволили стрѣлять, и старались, мирными средствами, уменьшить волненіе. Всѣ министры подали въ отставку, которая была принята Королемъ. На канунѣ того дня, министръ по иціи дель-Коретто получилъ повелѣніе удалиться изъ Неаполя; причемъ ему недали даже времени проститься съ семействомъ и взять съ собою необходимое для пути, но велѣли тотчасъ сѣсть на пароходъ и отплыть въ Геную. Королевскій духовникъ равномѣрно выѣхалъ въ Беневентскій монастырь. Между тѣмъ Салерницы, съ инсургентами другихъ городовъ, извѣстили правительство, что 29 числа они бросятся на Неаполь съ оружіемъ въ рукахъ. Новые министры объявили, что согласны принять это званіе только съ условіемъ законнаго уложенія. На другой день было объявлено уложеніе. Изъ Неаполя отошелъ въ Сицилію пароходъ, съ извѣстіемъ о томъ; также отправились четыре военные корабля въ Палермо, за войсками."

— Въ генуэзской газетѣ утверждаютъ, что во время возстанія въ Палермѣ, ружья были продаваемы по 25 грановъ (25 коп. сер.); феноменъ сей объясняется тѣмъ, что въ гавани стояли два англійские корабли.

— Г. Ротшильдъ со всѣмъ своимъ семействомъ отправился въ Римъ.

Турція.

Константинополь, 15 *Января*.

„Султанъ назначилъ В. Визирю, Решиду Мехмеду-Пашѣ, въ воздаяніе его заслугъ, преимущественно же за улаженіе недоразумѣній съ Греціею, пожизненный пенсіонъ въ 600,000 піастровъ (36,000 р. сер.) въ годъ.

— Г. Муссурусъ, который обратно поѣдетъ въ Афины для занятія своего поста. 26 м. м. былъ на прощальной аудіенціи у Султана.

— Папскаго нунція, ожидаютъ здѣсь со дня на день. Порта нарочно наняла для его принятія французскую гостинницу, принадлежащую къ гостинницамъ перваго разряда въ Перѣ, и платитъ хозяину въ мѣсяцъ по 30,000 піастровъ (1,500 руб. серебр.) за помѣщеніе и столъ для нунція. Нѣсколько уже дней ежедневно въ ней даютъ завтраки и обѣды, какъ будто бы ожидаемый гость находился уже на мѣстѣ. Это истинно вовточное хлѣбосольство есть какъ бы возмездіе за пріемъ, котораго удостоенъ былъ въ Римѣ Турецкій посланникъ, Шекибъ-Эфенди.

— По случаю перемѣны погоды, на минувшей недѣлѣ холера здѣсь усилилась; послѣ продолжительнаго холода наступила сырая погода, при частыхъ дождяхъ и тающемъ снѣгѣ. Болѣзнь сія въ особенности свирѣпствуетъ между Евреями, въ Кускунджукѣ на на азіатскомъ берегу Босфора, что заставило ихъ толпами переселяться въ столицу въ кварталы, въ коихъ живутъ ихъ единовѣрцы, хотя и тутъ холерные случаи бываютъ чаще, нежели гдѣ либо. Вообще, въ здѣшней столицѣ, улицы содержатся нечисто, а въ особенности въ кварталахъ населенныхъ Евреями.

— W téj chwili otrzymujemy wiadomość z Palermo, że po zaciętéj walce, powstańcy opanowali Bank i pałac Królewski. Bitwa trwała dzień cały i miasto było bombardowane powtórnie. Jeneralny Gubernator, Xiąże Majo, schronił się do obozu naczelnego wodza wojsk Jenerała Sauget. Mowią, iż powstańcy znaleźli w Banku 2 miliony dukatów. Podług ostatnich wiadomości z Messyny, i tam także obawiano się rozlewu krwi.

— We Florenckiéj Gazecie *Alba*, umieszczone są następujące szczegóły o wypadkach w Neapolu z d. 27 i 28 stycznia: „Dnia 27 o godz. 1-éj z południa, tłumy ludu zebrały się na ulicach, w skutek czego, rząd, w razie ostatnim, skłonił się był do użycia siły. Około godziny 5-éj usłyszano kilka wystrzałów z dział. Wojska wystąpiły ze wszystkich koszar i rozpostarły się po mieście; oficerowie wszakże nie pozwolili im strzelać, usiłując dobrym sposobem uspokoić wzburzenie. Wszyscy Ministrowie podali się do dymissyi, którą Król przyjął Dniem przedtém, Minister policyi, Del Carretto, otrzymał rozkaz, oddalenia się z Neapolu; przyczém nie dano mu nawet czasu pożegnać się z rodziną ani się zaopatrzyć na drogę, ale kazano mu wsiąść natychmiast na statek parowy i udać się do Genui. Spowiednik Królewski *Cocle*, odjechał także do klasztoru w Benewent. Tymczasem Salernitanie, wespół z powstańcami innych miast, zawiadomili rząd, iż dnia 29 przyjdą z orężem w ręku do Neapolu. Wezwani przez Króla nowi Ministrowie oświadczyli, iż tylko pod warunkiem prawnéj ustawy gotowi są przyjąć ten urząd. Nazajutrz ogłoszono ustawę. Z Neapolu wysłano do Sycylii statek parowy z wiadomością o tém; a nadto udały się tamże 4 wojenne okręty dla zabrania wojska."

— Gazeta Genueńska twierdzi, że podczas powstania w Palermo, strzelby przedawały się po 25 granów 25 kop. sr.), i tłumaczy ten fenomen przez to, iż w porcie stały dwa okręty angielskie.

— P. Rotschild wyjechał z całą swoją familią do Rzymu.

Turcya.

Konstantynopol, 15 *stycznia*.

Sułtan przeznaczył W. Wezyrowi, Reszydowi Mehmed-Baszy, w nagrodę zasług jego, mianowicie przy szczęśliwem załatwieniu zatargów z Grecyą, roczną i dożywotnią pensyą w ilości 600,000 piastrów (36,000 r. sr.)

— P. Mussurus, mający powrócić na posadę do Aten, miał d. 26 b. m. pożegnawcze posłuchanie u Sułtana.

— Przeznaczony tu w nadzwyczajnem poselstwie Nuncyusz Papiezki, spodziewany jest codziennie. Porta najęła umyślnie na jego przyjęcie hotel „Francuzki", należący do piérwszéj klassy hotelów w Pera, i płaci gospodarzowi miesięcznie 30,000 piastrów (15,000 r. sr.) za mieszkanie i stół dla Nuncyusza. Od kilku dni zastawiają codzień śniadanie i obiad, jak gdyby oczekiwany gość już tu się znajdował. Ta prawdziwie oryentalna gościnność jest niejako odwetem za przyjęcie, jakiego w roku zeszłym doznał w Rzymie Poseł Porty, Szekib-Effendi.

— W zeszłym tygodniu, wzmogła się tu cholera, z powodu nastąpionéj zmiany temperatury; przez długi bowiem czas trwało zimno, które teraz zmieniło się w wilgoć, pochodzącą z częstych deszczów i prędko topniejącego śniegu. Najwięcéj ulegają téj epidemii Żydzi w Kuskundżuk, na brzegu Azyatyckim Bosforu, co taką między nimi sprawiło trwogę, że się przesiedlać zaczęli do części miasta najbardziéj przez ich spółwyznawców zamieszkanych, choć i tam liczniejszemi były i są dotąd przypadki cholery. W stolicy tutejszéj, gdzie wszędzie panuje na ulicach największa nieczystość, części miasta, przez Żydów zamieszkane, są najbrudniejsze.

ВИЛЬНА; въ Тип. Ѳ. Гликсберга—Печ. позвол. 13-го Февраля 1848 г. Испр. долж. Ценз. и Кав. *А. Мухинъ*.